כח.

פסח הכיד [ופיד מהכי ממורה הלייז]: מ ב מיי פטייו מהלכות מעה"ק הל' ד ופייג מהל' פסוה"מ הלכה כג ופייד הל' כד ופייו הל' א ופ"ג מהלכות שנגות הלכה ח:

הלי יא: מב ד מיי פ"י מהלי שגנות הלי יג: ה [מיי' פ"ו מהל' ממרים

הל"בן: מג ו מיי׳ שם הלי יד טוש"ע יו״ד סי״ רמ סעיף יד: בד ז מי״ פ״ה מהל׳ מ״מ הל׳ א טוש״ע י״ד סי״ רמצ סעיף לד:

תורה אור השלם

תורה אור השכם ו. ואם לא תמצא ידה די שה יונה אחר לעלה ואחד לחשאת בפר עליה מכתן ועדרים ויקרא ידה הכמן את האחד השאת ואת האחד עלה וכפר שליה הכמן לפני יו מזוב עליה הכמן לפני יו מזוב עליה הכמן לפני יו מזוב במנאתה במיני אחר אם השעור במיני אחר את השעור במיני אחר את השעור במיני אחר אחר שעור השעור טְבְּאָתָה: ויקרא טוּ ל 3. הָהְקָרִיב אַהַרן אֶת הַשְּׁעִיר אַשר עָלָה עָלָיו הַגּוּרְל לִייִ הְעַשְׁהוּ חַשָּׁאת: ויקרא טוֹ ט 4. זאת תָהִיה היריר בְּיוֹם טָהֲרָתוֹ וְהוּבָא אֶל הַכּּהַן: ויקרא יד ב

.5. ואם דל הוא ואיו ידו משגת ין אָשׁם לְתְּנוּפְּה וּאַ אְשָׁם לְתְנוּפְה וְלָקֹם בֶּלֶינ אֶשְׁם לְתְנוּפְה לְכַבּּר עָלִיו וְעַשְׁרוֹן סֹלֶת אָחָד בְּלוּל בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה וְלֹג שְׁמָן: בְּלוּל בַּשֶׁמֶן לְמִנְחָה וְלֹג שְׁמֵן:

ױקרא יד כא ויקרא קרבָּנוֹ וְאָם כָּבֶשׁ יָבִיא קָרְבָּנוֹ נַקבָּה לְחַשְּׁאת נְקַבֶּה תְמִימָה יְבִיאֶנָה: ויקרא ד לב 7. וּבִמְלֹאת יְמֵי טְהֵרָה לְבַן אוֹ לְעלֶה וּבֶן יוֹנֶה אוֹ תֹר לְחַשְּׁאת לְעלֶה וּבֶן יוֹנֶה אוֹ תֹר לְחַשְּׁאת הַבָּהַן: הַאַישׁ אָמוֹ וְאָבִיוֹ תִּירָאוּ וְאָת אַישׁ אָמוֹ וְאָבִיוֹ תִּירָאוּ וְאָת.

שימה מקובצת

שני בחדושין: 9 דמים מדחה ודרווי אות ני נמתק: 9 ח ניין בחדושין: 9 ני ס"א קאמר לרבנן בחדושין: 9 ני ס"א קאמר לרבנן בייש איי בייש ל תיכות בחדושין: 10 מי מי קאמר לרבנן והגילה אינה מעכבת נישט קו הגורל עושה חטאת למחקר: 9 הגורל עושה חטאת המאת הייש בייש ביישור ב שם. גליון אע"ג דהכא לא בקינין [איירי] מ"מ קים ליה דרב חסדא מר מילתיה בשאר קרבנות דאין . שייך בהם קביעות אלא בהפרשה או בעשיית כהן. מהר"י ען אמר רבה הכי קאמר: ין הגורל עושה חטאת ואין השם עושה חטאת: ילון והעשיר ואמר אלו: יכן ומביא חובתו מדמי עולתו והא הכא דליכא לא לקיחה ולא וחא הכא דליכא לא לקיחה ולא עשיה וקתני מביא חובתו תימה עיים קינין קאמר דאין מהפרשות אלא לי מאי פריך לרב חסדא דאיהו בלקיות בעלים או בעשיית כהן קינין קאמר דאין מהפרשות אלא בל בדמים לא קאמר. ס״א וי״ל בעלים או בעשיית כהן לקינין האי בל הקרבנות דאין הבעלים או בעשיית כהן ולכך קביעות לא ז) מהא דהא מקרא בקינין קא יליף ולקחה שתי תורים ועשה בת שור אבל יכול להקריש בכל מחשתני אבל יכול להקריש בכל בעם יום ואמרו ארץ מוסיף ומביא תומחק: ייז ואמר והאיר ותיבת ולא ליש עם חשבר ואמר בל הים אום היים אום היים אום היים ואחיר ותיבת ולא לייש עם האר והאיר ותיבת ולא לייש עם האר והאיר ותיבת ולא לייש בכבר ואחייכ ליש: אום הייב לאם היים אום היים היים ואוייכ ליש: אום הייב לאם היים אום היים היים אום היים היים אום י. ואח״כ ל״ש: טון ה״נ. ס״א שכבר לקח אמר משעת עניותו: טון א״ר

בדמיו לי מוסיף מעות מביתו על דמי חטאת ומביא חובתו בהמה ודמי עולה ילכו לנדבה ואינו מוסיף ומביא חובתו מדמי עולתו דקבע שם עולה על המעות ואינו יכול לשנותן לחטאת. והא הכא כשהפריש

המעות לא לקיחה ולא עשייה היה וקתני דקבע עליהן השם: לא יצא. וכיון דלא יצא היכי מצי קבע והא העשיר ולח היה רחוי לקרבן עני: חלח מאי אית לך למימר שכבר אמר. אלו לחטאת ואלו לעולה קודם שהפריש שוהך מתניתה משבשתה היה (ע) ידן דתני העני והעשיר ואמר אלו לחטאת: הכא נמי וכבר אמר משעת הפרשה. שבשעת הפרשה אמר אלו לחטאת ואלו לעולה דה"ל בשעת לקיחה אבל הקדישן סתם שוב אין השם קובעו עד שעת לקיחה או עד שעת עשייה: ולר' הגא דאמר ילה. מטמח מקדש עשיר בקרבן עני והך מתניתה מתרלתה היה ושפיר קבע ר שהעשיר וליכא לתרולי וכבר אמר: מאי איכא למימר. הדרא קושיין לדוכתיה דלאו שעת לקיחה ועשייה הוא וקבע: וחת. מהיה מורת המצורע: פורת. משמע תורה אחת לכולן ומאחר שאחד מרבה ואחד ממעט מסתמא דעני יולא בקרבן עשיר דמעלין בקודש ולא עשיר בקרבן עני דאין מורידין: והתניא. בניחותה: ולילף מיניה. דמה מצורע עשיר אינו יוצא בקרבן עני אף מטמא מקדש עשיר נמי לא יצא בקרבן עני: הוא. משמע הוא ולא אחר: מתבר' כבשים קודמין לעזים. דבכל יי דוכתא כתיב מן הכבשים והדר מן העזים תקחו יוכן יהו או לשה בכבשים או בעזים ש: יכול. האומר הרי עלי עולה ויש לו כבש ועז יביא כבש: ה"ג מ"ל ואם כבש יביא קרבנו לחטאם ולא גרקינן אם עו: פ"ל ואם כבש יביא וגו'. מיניה כתיב כוו והביא את קרבנו שעירת עזים יוז כאן הקדים עז לכבש ובחטחת יחיד יחו כתיב. חלמח איזה שירצה יקריב: **תורין קודמין** לבני יונה. דברוב מקומות כתיב ברישת תורין והדר בני יונה:

לכבשסו. כלומר במקום כבשתו שרלה להקריב קרבן עני: והעני הואיל אלו לחטאת ואלו לעולה וטעה שהואיל והעשיר חייב להביא חטאת ונדחה. שבשעה שהפרישו לא היה ראוי להקריבו דר' אושעיא לטעמיה דאמר לקמן מטמא מקדש עשיר והביא קרבן עני לא ילא: ידחה. לעולם: קדוש**ם דמים מדח**ב. משהוקדש במחלה לדמים כמו זה שתחלתו

> לכבשתו והעני הואיל ונדחה ידחה אמר רב הונא בריה דרב יהושע שמע מינה תלת שמע מינה בעלי חיים נדחים יו וקדושת דמים ברחה ודחוי מעיקרא הוי דחוי ׄם מתיב רב ⊳ עוקבא בר חמא סאהמפריש נקבה לפסחו קודם הפסח תרעה עד שתסתאב ותמכר ויביא בדמיה פסח ילדה זכר ירעה עד שיםתאב וימכר ויביא בדמיו פסח ח ר"ש אומר הוא עצמו יקרב פסח ש"מ יבעלי חיים אינם נדחים 🕫 אמרי דבי רבי אושעיא כי ים אמרינן לרבנן דר"ש ם"ל בעלי חיים אינן ₪ נדחין זו והגרלה אינה מעכבת דתניא ממת אחד מהן מביא חבירו שלא בהגרלה דברי ר"ש אלמא קסבר יסבעלי חיים אינן נירחין והגרלה אינה מעכבת יאמר רב חסדא יאין הקינין מתפרשות אלא אי בלקיחת בעלים אי בעשיית כהן אמר רב שימי בר אשי מאי מעמא דרב הסדא דכתיב יולקחה שתי תורים וגו' יועשה הכהן וגו' או בלקיחת בעלים או בעשיית כהן מיתיבי יועשהו חמאת יהגורל עושהו חמאת ואין השם עושהו חמאת ואין כהן עושה חמאת" שיכול והלא דין הוא ומה במקום שלא קידש הגורל קידש השם מקום שיקדש®הגורל אינו דין שיקדש השם ת"ל ועשהו חמאת הגורל עושהו חמאת ואין השם עושהו חמאת קתני יו שם דומיא דגורל מה גורל לאו בלקיחה ולאו בעשייה אף השם נמי לאו בלקיחה ולאו בעשייה אמר ש יירב ה"ק ומה במקום שלא קידש הגורל (כי בלקיחת בעלים ובעשיית הכהן קידש השם אי בלקיחת בעלים אי בעשיית כהן כאן שיקדש הגורל שלא בלקיחה ושלא בעשייה אינו דין שיקדש השם אי בלקיחה אי בעשייה ת"ל ועשהו חמאת הגורל י עושהו חמאת ואין השם עושהו חמאת מיתיבי י מממא מקדש עני שהפריש

לא הדש אלא לדמיו דהא עשיר הוה מדחתו קדושת דמים לעולם מקדושת מזבח. וא"ת הלא אין פדיון דמים לעוף ה"מ היכא דנראה להקריב בשעת הפרשה כגון אם הפרישו בעניות ונסתאב אבל זה לא חלה עליו קדושת מזבח מעולם: וש"מ דיחוי מעיקרת. דלה נראה מעולם יגן דלא חל עליו קדושת מזבח מעולם ונדחה הוי דיחוי וכ"ש נראה ונדחה פשיטא לן בכל דוכתא לשוב אינו חוזר ונראה: קודם לפסח. כדי נסבא: ילדה. אפילו זכר ירעה דמכח קדושה דחויה בח: שמע מינה. מדר"ם: מת אחד מהו. משעירי יוה"כ מביא חבירו מן השוק שלא בהגרלה ויקרב זה הנותר אם של שם הוא דאין בעלי חיים נדחין אע"ג דאבד בן גילו ונדחה זה חוזר ונראה ואין דיחוי אלל בעלי חיים: אין הקינין מחפרשות. אי זה לעולה ואי זה לחטאת: אלא או בלקיחת בעלים. אם לקח זה לשם עולה וזה לשם חטאת אין הכהן יכול לשנותה בשעת עשיית קרבן דקבעתה השם: או בעשיים כהן. שאם לא יי הפרישוה הבעלים בשעת להיחה יכול הכהן לעשות איזה שירנה עולה וחטאת ואף על גב דהפרישוה פיבין לקיחה לעשייה לא קבעו השם ויכול כהן לשנותן ולעשות את החטאת עולה: ולקחה שתי תורים וגו'. אחד לעולה ואחד לחטאת וגבי עשייה : נמי כתיב ועשה הכהן את האחד וגו' ואין השם עושהו חטאת. שאם לא הגריל אלא אמר זה לשם וזה לעואול לא הבע עליהן השם ויכול להחליף: במקום שלא

קדש הגורל. בכל הקרבנות: אף השם נמי. (ח) שקדש השם בשאר הקרבנות אף על גב דלאו שעת לקיחה ועשייה היא וקתני קדש השם סתמא ואפי׳ קינין שחדש השם: אי בלהיחה אי בעשייה. כגון גבי קינין: ואמר. אחר שהעשיר מעות לקינו והעשיר יוֹ [ואח"כ] אמר אלו לחמאתי ואלו לעולתי מוסיף ומביא חובתו מדמי חמאתו ואין מוסיף ומביא יו [חובתו] מדמי עולתו והא הכא דליכא לא לקיחה ולא עשייה וקתני מביא חובתו מדמי חמאתו יו ולא מדמי עולתו א"ר ששת ותסברא מתניתא מתקנתא היא דקתני והעשיר יו פְ[ואָח"כ אמר] והא"ר אלעזר א"ר אושעיא ימטמא מקרש עשיר שהביא קרבן עני לא יצא 🌣 אלא מאי אית לך למימר שכבר אמר משעת ענייתו ה"ג מי שכבר אמר משעת הפרשתו ולר' חגא א"ר מי אושעיא דאמר יצא מאי איכא למימריי תני ואח"כ לקח ₪ ואמר מיתיבי ∂מצורע עני שהביא קרבן עשיר יצא עשיר שהביא קרבן עני לא יצא תיובתא דר' חגא א"ר אושעיא אמר לך שאני גבי מצורע דמיעם רחמנא ∙זאת אי הכי אפילו מצורע עני נמי שהביא קרבן עשיר לא יצא לאיי הא אהדריה קרא תורת והתניא תורת לרבות מצורע עני שהביא קרבן עשיר יצא יכול אפילו עשיר שהביא קרבן עני שיצא תלמוד לומר זאת ולילף מיניה אמר קרא זואם דל הוא ואין ידו משגת מצורע ₪ הוא דעשיר שהביא קרבן ₪ עני הוא דלא יצא אבל מממא מקדש עשיר שהביא קרבן עני יצא: מתני׳ שר"ש אומר כבשים קודמין שו את העזים בכל מקום יכול מפני שהן מובחרים מהם ת"ל יואם כבש יביא קרבנו לחמאת מלמד ששניהם שקולין תורין קודמין לבני יונה בכל מקום יכול מפני שהן מובחרים מהן תלמוד לומר © י?(תור ובני) יונה או תור לחמאת מלמד ששניהם שקולין האב קודם לאם בכל מקום מהן תלמוד לומר © י?(תור ובני) יונה או תור לחמאת מלמד ששניהם שקולין האב שקולין אבל יכול מפני שכיבוד האב (יִּשְׁ קוֹדם על כיבוד האם ת"ל *איש אמו ואביו תיראו מלמד יששניהם שקולין אבל אמרו חכמים יהאב קודם לאם בכל מקום מפני שהוא ואמו יחייבין בכבוד אביו וכן בתלמוד תורה אם זכה הבן לפני הרב הרב קודם את האב בכל מקום מפני שהוא ואביו חייבין בכבוד רבו: גמ' יית"ר ד' צווחות צווחה עזרה צווחה אחת הוציאו מיכן בני עלי חפני ופנחם שמימאו את ההיכל צווחה שניה פתחו שערים ויכנם יוחנן בן

 לעיל מ. פסחים למ. קדושין ז.
 זכחים יב. נט. עג: ממורה כו:],
 ס מוספחא ממורה פ״ב ה״ב ע״ש,
 ג) [יומא מ. סג: ממורה ו:],
 ד) [פסחים עג: למ. יומא סד. זבחים נט.ז. כ) ועירוביו לו. יוחה מה. נזיר כו:], ו) קדושין יד. ניומא מ: מא. חולין כד.], ו) נשם ליתא ואין כהן עושה חטאת], ה) [ביומא קידושין וחולין: שקידש], ש) [ג"ל רבא], י) [יומא מא. כל הענין], ד) ב"ש וע"ש, ל) (נדה ע ערכין יו) נגעים פי"ד מי"ב, מ) פסחים ט:, נ) [ל"ל וכן, מ) קדושין לא. (לו), ע) פסחים נו. [וע"ש כמה שינוים], פ) [נדל"ל דפירשון, ל) נ"א בהמה, רש"ש], ל) נשמות בן, ש) [במדבר טו],

הגהות הב"ח

הגדות הב"ח
(מ) גמ' ש"מ געלי חיים לינס
נדחים א"ל ר' לוסעיל כי
מדמים א"ל ר' לוסעיל כי
מדמים א"ל ר' לוסעיל כי
מדמים אול קדש בודל ואפיי
מקום שלק קדש בודל ואפיי
מקום שקדש הגדל: (ג) שם
מקום שקדש הגדל: (ג) שם
עביד ססיל קרבן עני לו ילל
עלות דלא יצא היכי קבע
למות לא מלי: (ד) שם מלו ליכל
מלותור לא היכא ואח"כ אמר
אלל תלוי: (ד) שם מלו ליכל לתה מתר: (1) שם מתר ברכה למיתר לא תימא ראח"כ אמר אל ואח"כ לקח מיתיני: (כ) שם סול דעשיר שהפיל קרנן עני לא כל"ל ותיבת סול נמתק: (ו) שם בתשנה יכול תפני שרעוד (ו) שם בתשנה יכול תפני שרעוד (ו) האב עודף על: (t) רש"י ד"ה או בעשיית כהן שאם לא פירשו הבעלים: (מ) ד"ה אף השם נמי מקרם שקדש: (ט) ד"ה אלא מאי משבשתה סיה אלא הכי איבעי ליה למיתני מטמא מקדש עני והפריש מעות לקינו ואמר חלו לחטחתי וכו': (י) ד"ח כנשים לעזים דכתיב מן הכנשים והדר:

מוסף רש"י

רבינו גרשום

דאמר קרא מחטאתו גבי כשבה או שעירה כלומר דמהקדש כשבה או שעירה כי מעני דהנך מקצה מעות נחלינון על עוף ומייתי קרבן מנייה זיענו טעמא משום דכשבה ועוף תרוויהו מיני דמים נינהו אבל עשירות האיפה דמים נינהו אבל עשירית האיפה וכו': ומ"ט כתיב על חטאתו. גבי עשירית האיפה הכי קאמר דיכול להוסיף עליו כי העשיר: דאי כתיב על חטאתו גבי עוף. ילא גבי עשירית האיפה הוה אמינא כי מפריש מעות לקינו והעשיר כו': אבל הפריש מעות וועשה לי בג הופיה מעור האיפה התפשיר. הלק טובאר הלעשירית האיפה התפשיר לאון טובא ניתי עוף מן ביתו ולא טובא ניתי עוף מן ביתו ולא העשיר טובא ניתי כשבה או העשיר טובא ניתי כשבה או העשיר טובא ניתי כשבה או לעיבה החלין מעור האיפה יפלו לנדבה לשעירי האיפה יפלו לנדבה לשעירי האיפה יפלו לנדבה למדרש כרצב בני ששירי האיפה העשיר בהיעו בל דלות על חטאתו מעד דליו מוסף אע"ג דלאו תרוויהו מעני ביתי מוסף אנייה ושהיה מעיר מוסף אנינהו ואי חזר והעשיר מוסף אנינהו ואי חזר והעשיר מוסף מעורת כשבוו שהיה חייב להביא מקדש. שהיה עשיר והפרי עק החוב שהיה או עשיר העני ועכשיו הוא דאן ראוי להן הואיל ונדחה זה הקן כשהרי א כשור עשיר שור עשיר שהיי עוד כר או לקמן ששיר שהיכי קרבו כר אר לקמן ששיר שהיכי ער כר אר לקמן שיר שהוא עני לעשירית האיפה והעשיר. הלין י . עני לא יצא עכשיו כשהוא עני

קן זה שאין בו פסול בגופו: וש״מ קדושת דמים מדחה. כשהקדישו כשהוא עשיר לא קדש אלא לדמיו ומדחה מהקרבה: ודחוי מעיקרא

בקינות "אייה דאמר תייבת איים המידע עשיה החביא תיבת הוא ואות ד' נמחק: יש קודמין לעזים ככל תיבת את ואות ה' נמחק: ק ח"ל רבן מקרונית לעזים ככל תיבת את ואות ה' נמחק: ק ח"ל רבן יונה את חיבת הוא אות ה' מחק: ק ח"ל רבן יונה את חיבת תורם למחק: עם על יותנן בן נדבאי שהיה אוכל כ' מאות עלים שחותה כ' מאות ערכי יין אוכל ארבעים מאה גודלות [בקינות סעודה]: עם מעולם תודחה הוי ריתוי לעולם וכיש נראה ונדחה פשיטא לן בכל דוכתא דשוב אינו

בקינוח

נדבאי תלמידו של פינקאי וימלא כרסו מקדשי שמים אמרו על 🕫 בן נדבאי שהיה אוכל ארבע סאה גוזלות